PIERWSZA ŁAWKA · ZESTAW KART PRACY · JĘZYK POLSKI · KLASA 4

Dział 2. Pisownia ó–u i rz–ż

Kiedy piszemy ó, a kiedy u; kiedy rz, a kiedy ż: wymiana liter w innych formach wyrazu, zakończenia wyrazów, wyrazy do zapamiętania, słownik ortograficzny. Sześć kart pracy: teoria z przykładami, ćwiczenia, utrwalenie, zastosowanie i dwa równoległe sprawdziany – z pełnym kluczem odpowiedzi.



Karta	Temat	Zadania
1	**Pisownia ó–u i rz–ż – najważniejsze wiadomości** Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka	5 zad. 22 pkt
2	**Pisownia ó–u i rz–ż – ćwiczenia podstawowe** Sprawdzam, czy rozumiem podstawy	5 zad. 22 pkt
3	**Pisownia ó–u i rz–ż – utrwalenie** Zadania o wyższym poziomie trudności	5 zad. 21 pkt
4	**Pisownia ó–u i rz–ż – w praktyce** Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia	4 zad. 21 pkt
5	**Sprawdzian: Pisownia ó–u i rz–ż – grupa A** 20 minut · 20 pkt	5 zad. 20 pkt
6	**Sprawdzian: Pisownia ó–u i rz–ż – grupa B** 20 minut · 20 pkt	5 zad. 20 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny. Nowa podstawa programowa (Dz.U. 2026 poz. 378). Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Pisownia ó–u i rz–ż – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka



KARTA 1/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 22 pkt

Przypomnij sobie

- Głoskę [u] zapisujemy literą **ó** albo **u**. Głoskę [ż] zapisujemy literą **ż** albo dwiema literami **rz**. O tym, co wybrać, decydują reguły.
- **Sposób pierwszy: zmień formę wyrazu.** Postaw wyraz w innej liczbie lub w innym przypadku (stół – stoły). Możesz też poszukać wyrazu pokrewnego, czyli wyrazu z tej samej rodziny (morze – morski).
- **ó** piszemy, gdy w innej formie wyrazu jest **o, e** albo **a**: stół – stoły, mróz – mrozy, siódmy – siedem, niósł – niesie, wrócić – wracać, skrót – skracać.
- **ó** piszemy w zakończeniach **-ów, -ówka, -ówna**: kotów, Kraków, stołówka, pocztówka, Nowakówna. Zapamiętaj wyjątki: skuwka, wsuwka, zasuwka.
- **ó** piszemy na początku kilku wyrazów: ósmy, ósemka, ów, ówczesny.
- **u** piszemy: na początku wyrazów (ucho, ulica), na końcu wyrazów (domu, psu), w zakończeniach **-uje, -ujesz, -ują** (maluje, rysujesz, budują), **-unek** (rysunek, ratunek), **-uch, -uszek, -utki** (maluch, fartuszek, malutki).
- **rz** piszemy, gdy w innej formie wyrazu jest **r**: morze – morski, dobrze – dobry, na rowerze – rower, w teatrze – teatr, lekarz – lekarka.
- **rz** piszemy po spółgłoskach **b, p, d, t, g, k, ch, j, w**: brzeg, przyjaciel, drzewo, trzy, grzyb, krzesło, chrzan, ujrzeć, wrzos. Wyjątki: pszczoła, pszenica, kształt, wszystko oraz przymiotniki w stopniu wyższym, np. lepszy, krótszy.
- **rz** piszemy w zakończeniach **-arz, -erz**: piekarz, malarz, żołnierz, rycerz, harcerz, talerz.
- **ż** piszemy, gdy w innej formie wyrazu jest **g, dz, h, s** albo **z**: noga – nóżka, pieniądz – pieniężny, druh – drużyna, wysoki – wyżej, wozić – wożę.
- Gdy żadna reguła nie pasuje, wyraz trzeba zapamiętać albo sprawdzić w **słowniku ortograficznym**: góra, król, żółw, córka, burza, rzeka, żaba, łyżka.

PIERWSZA ŁAWKA

Pisownia ó–u i rz–ż – w praktyce

Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia



KARTA 4/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 21 pkt



Pamiętaj: morze – morski

1 **Przeczytaj tekst. Wykonaj zadania.** ___ / 9 pkt

Tajemnica starego dębu

1. W sobotę Julek i jego przyjaciółka Róża wybrali się rowerami do lasu. Za wsią skręcili na wąską dróżkę. Wiatr szumiał w koronach drzew, a spod kół pryskała woda z kałuż.

2. Nagle Róża zatrzymała rower przy ogromnym dębie. W jego korze ktoś wyciął małe drzwiczki. Pod nimi leżała drewniana skrzynka.

3. – To skrytka dla poszukiwaczy skarbów! – szepnęła Róża. W środku był zeszyt i pudełko kolorowych ołówków. Każdy, kto znalazł skrytkę, wpisywał do zeszytu swoje imię.

4. Julek narysował w zeszycie malutkiego żółwia. Róża dopisała: „Byliśmy tu w październiku. Pozdrawiamy następnych odkrywców!”. Potem schowali skrzynkę na miejsce.

5. Tego dnia wrócili do domu dopiero przed zmrokiem. Byli zmęczeni, ale bardzo szczęśliwi.

Tekst oryginalny

1.1 **Wypisz z akapitu 1. dwa wyrazy, w których ó wymienia się na o.** ___ / 2 pkt

_____

_____

1.2 **Wypisz z tekstu cztery wyrazy z rz po spółgłosce.** ___ / 2 pkt

_____

_____

1.3 **Dopisz wyraz, który wyjaśnia pisownię.** ___ / 3 pkt

1. korze – _____ 2. dróżkę – _____ 3. wrócili – _____

1.4 **Dlaczego w wyrazie „malutkiego” piszemy u?** ___ / 1 pkt

A. bo to zakończenie -ów

B. bo u stoi na początku

C. bo to zakończenie -utki

D. bo u wymienia się na o

1.5 **Wypisz z akapitu 4. nazwę zwierzęcia z ó i ż. Jej pisownię trzeba zapamiętać.** ___ / 1 pkt

_____

Sprawdzian: Pisownia ó–u i rz–ż – grupa A



KARTA 5/6

20 minut · 20 pkt

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 20 pkt

1 **Podkreśl właściwą literę w każdym wyrazie.** ___ / 6 pkt

1. wr**(ó/u)**cić
2. pal**(ó/u)**ch
3. **(ó/u)**smy
4. bud**(ó/u)**je
5. poczt**(ó/u)**wka
6. rat**(ó/u)**nek

2 **Podkreśl właściwe litery w każdym wyrazie.** ___ / 6 pkt

1. p**(rz/ż)**yjaciel
2. na rowe**(rz/ż)**e
3. ksią**(rz/ż)**ka
4. ni**(rz/ż)**ej
5. mala**(rz/ż)**
6. gro**(rz/ż)**ę

3 **Dopisz wyraz, który wyjaśnia pisownię.** ___ / 4 pkt

1. mróz – _____
2. dobrze – _____
3. nóżka – _____
4. wyżej – _____

4 **Który wyraz ma błąd?** ___ / 1 pkt

A. żaba **B.** tżeba **C.** grzyb **D.** kruk

5 **Znajdź w zdaniach trzy błędy. Zapisz te wyrazy poprawnie.** ___ / 3 pkt

Nad możem wiał silny wiatr. Babcia podała nam gożką herbatę. Brat narysował ładny rysónek.

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Pisownia ó–u i rz–ż – zestaw 6 kart pracy z kluczem i powtórką, klasa 4

Podgląd pokazał 5 z 15 stron. Pełna wersja: 15 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Pisownia ó–u i rz–ż – najważniejsze wiadomości – 5 zadań, 22 pkt
- Karta 2: Pisownia ó–u i rz–ż – ćwiczenia podstawowe – 5 zadań, 22 pkt
- Karta 3: Pisownia ó–u i rz–ż – utrwalenie – 5 zadań, 21 pkt
- Karta 4: Pisownia ó–u i rz–ż – w praktyce – 4 zadania, 21 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: Pisownia ó–u i rz–ż – grupa A – 5 zadań, 20 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: Pisownia ó–u i rz–ż – grupa B – 5 zadań, 20 pkt Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości z przykładami.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/jezyk-polski-klasa-4-dzial-02-pisownia-o-u-i-rz-z-zestaw